

ที่ อส ๐๐๐๘(พก)/ว ๑๗๓

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง กรมการขนส่งทางบกขอหารือข้อกฎหมายเกี่ยวกับการประมูลหมายเลขทะเบียนรถ
เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย เลขานุการ
อัยการสูงสุด เลขานุการสถาบันนิติวัชร์ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบัน เลขานุการสำนักงาน
อัยการสูงสุด และผู้อำนวยการสำนักงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๘(พก)/๖๐๕๑ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ด้วยกรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๔๐๘/๑๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒
ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการประมูลหมายเลขทะเบียนรถให้เป็นไปตามประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือ
เป็นที่นิยมของประชาชนสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีประเด็นปัญหา
ข้อกฎหมายหลายประการ เช่น อายุความฟ้องคดี การคำนวณส่วนต่างที่เกิดขึ้นจากการนำหมายเลขทะเบียน
ออกประมูลใหม่เกินกว่า ๒ ครั้ง บุคคลที่ต้องรับผิดชอบและจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบ โดยการดำเนินคดีที่ผ่านมาของ
พนักงานอัยการมีความเห็นทางกฎหมายและแนวทางการดำเนินการที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการ
เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักการ จึงขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุดในปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว

สำนักงานอัยการสูงสุดได้ตอบข้อหารือดังกล่าวปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้ และ
อัยการสูงสุดได้มีบัญชาให้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

โดยที่ความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูลเป็นมูลหนี้จากนิติกรรมสัญญาที่ไม่มีรูปแบบและ
เกิดเป็นสัญญาขึ้นเมื่อกรมการขนส่งทางบกตกลงรับราคาของผู้เสนอราคาสูงสุดเป็นผู้ชนะการประมูลอันถือว่าเป็น
เป็นการสนองรับคำเสนอนิตามนัยมาตรา ๓๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และผลแห่งสัญญา
เป็นไปตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูล
หมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน
พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยข้อ ๑๒ กำหนดไว้ว่า “ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคา
หมายเลขทะเบียนเบื้องต้นเท่ากับหลักประกันการประมูลที่วางไว้ภายในวันประมูลหมายเลขทะเบียน หากผู้ชนะ
การประมูลรายใดไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัด
ที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี จะหักจากหลักประกันการประมูลที่วางไว้ สำหรับราคา
หมายเลขทะเบียนส่วนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล ...” และข้อ ๑๘
กำหนดไว้ว่า “หมายเลขทะเบียนใดที่ผู้ประมูลไม่ชำระราคาประมูลให้ครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนด
ในข้อ ๑๓ ... กรมการขนส่งทางบกจะนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่ ทั้งนี้ การนำหมายเลขทะเบียน
ที่ค้างชำระออกประมูลใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่กรมการขนส่งทางบก
กำหนด ในกรณีหมายเลขทะเบียนที่นำออกประมูลใหม่ไม่มีผู้ประมูลหรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาและรวมกับ

/ส่วนที่ชำระ...

ส่วนที่ชำระไว้แล้วต่ำกว่าราคาที่ประมูลเดิม ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้น” และตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูล หมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๑๓ กำหนดไว้ว่า “ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคาหมายเลขทะเบียนเบื้องต้น ภายในวันประมูลตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายประกาศ หากผู้ชนะการประมูลรายใดไม่ชำระ กรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี จะหักจากหลักประกัน การประมูลที่วางไว้ สำหรับราคาหมายเลขทะเบียนรถส่วนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล...” และข้อ ๑๖ กำหนดไว้ว่า “ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียน ที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามข้อ ๑๓ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่มีการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลจะมีหนังสือทวงถามเพื่อให้ชำระราคา และหากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระเงิน ให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถาม ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัด ที่จัดการประมูลนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่ และจะไม่คืนเงินค่าหมายเลขทะเบียน และ/หรือ เงินหลักประกันในส่วนที่ชำระไว้แล้ว ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ในกรณีหมายเลขทะเบียนที่นำออกประมูลใหม่ไม่มี ผู้ประมูลหรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาเมื่อรวมกับหลักประกันการประมูลที่ได้วางไว้ยังไม่คุ้มกับราคาที่ประมูลไว้เดิม ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้น” ดังนี้ จึงเห็นได้ว่าความรับผิดชอบของผู้ประมูล แต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อกรมการขนส่งทางบกตามข้อผูกพันในการเข้าประมูลของแต่ละคนตามสัญญาโดยถูกต้องคน เป็นคน ๆ ไป กล่าวคือ ผู้ที่เข้าประมูลที่ชนะการประมูลทุกคน หากคนใดปฏิบัติผิดสัญญาโดยไม่ชำระราคา ให้ครบถ้วน เมื่อมีการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่ หากได้ราคาต่ำกว่าก็ต้องรับผิดชอบในส่วนต่างนั้น ทั้งนี้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ชนะการประมูลในลำดับถัดไปจะชำระราคาหรือไม่ สำหรับเงินประกันที่ผู้ชนะการประมูล แต่ละคนวางไว้ นั้น สามารถนำมาหักชำระราคาได้เฉพาะผู้ชนะการประมูลคนนั้นเท่านั้น ส่วนอายุความการฟ้องคดี นั้น เนื่องจากไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงใช้อายุความทั่วไป ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓/๓๐ โดยให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไป ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓/๑๒ กล่าวคือ เมื่อผู้ชนะการประมูลผิดสัญญาไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันชนะการประมูล กรมการขนส่งทางบกย่อมเกิดสิทธิเรียกร้องโดยอาจบังคับสิทธิเรียกร้อง ได้ นับถัดจากวันครบกำหนดชำระเงินดังกล่าว แต่ในกรณีที่ผู้ชนะการประมูลถึงแก่ความตายก่อนชำระราคา ให้ครบถ้วน กรมการขนส่งทางบกจะต้องใช้สิทธิฟ้องร้องภายในอายุความ ๑ ปี นับแต่เมื่อได้รู้หรือควรได้รู้ถึง ความตายของผู้ชนะการประมูล ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น สำนักงานอัยการสูงสุดจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี ตามข้อหาหรือของกรมการขนส่งทางบก ดังนี้

๑. ความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาและเมื่อนำออกประมูลใหม่ได้ราคา ต่ำกว่าเดิม ผู้ชนะการประมูลผู้นั้นต้องรับผิดชอบในส่วนต่างตามข้อผูกพันสัญญาของผู้ชนะการประมูลแต่ละคนตาม ข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้น โดยแยกความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาเป็นช่วง ๆ ตามแต่ละสัญญา ของตน ฉะนั้น การฟ้องคดีจึงพิจารณาความผิดของผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาตามสัญญาเฉพาะในช่วง ของตนเท่านั้น โดยนับนี้การคำนวณส่วนต่างจึงต้องนำหลักประกันการประมูลที่ผู้ชนะการประมูลนั้นวางไว้ มาหักออกเท่านั้น ไม่สามารถนำหลักประกันการประมูลที่รับไว้จากผู้ชนะการประมูลคนอื่น และ/หรือ จำนวนเงิน ที่ผู้ชนะการประมูลคนสุดท้ายชำระราคาไว้มาหักออกด้วยได้

๒. กรณีผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดถือเป็นการผิดสัญญา และกรมการขนส่งทางบกอาจใช้สิทธิเรียกร้องได้แล้วก็ตาม แต่ยังไม่สามารถดำเนินการฟ้องผู้ชนะการประมูล

คนดังกล่าวได้ เนื่องจากตัดสินใจในการฟ้องคดีจนกว่ากรรมการขนส่งทางบกนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกเปิดประมูลใหม่และได้ราคาต่ำกว่าเดิม จึงจะฟ้องให้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ชนะการประมูลใหม่จะชำระราคาหรือไม่ เพราะความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูลครั้งแรกคิดส่วนต่างจากราคาประมูลของผู้ชนะการประมูลครั้งถัดไป ไม่ได้คิดจากจำนวนเงินที่ผู้ชนะการประมูลครั้งสุดท้ายชำระราคาไว้ แต่กรรมการขนส่งทางบกจะต้องฟ้องคดีภายในอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น หากมีการนำหมายเลขทะเบียนออกเปิดประมูลใหม่ภายหลังจากระยะเวลาได้ล่วงเลยไปเกิน ๑๐ ปีแล้วได้ราคาต่ำกว่าเดิม แม้ผู้ชนะการประมูลคนนั้นจะต้องรับผิดชอบในส่วนต่างก็ตาม แต่กรณีนี้จะเกิดปัญหาขึ้นได้ว่าคดีขาดอายุความแล้ว

๓. กรณีที่ผู้ชนะการประมูลถึงแก่ความตายโดยยังชำระราคาไม่ครบถ้วน และไม่มีทายาทประสงค์จะสืบสิทธิภายในระยะเวลาที่กำหนด หากยังไม่มีกรรมการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่ กรรมการขนส่งทางบกไม่สามารถฟ้องคดีกับทายาทหรือกองมรดกผู้ตายให้รับผิดชอบได้ เนื่องจากตัดสินใจในการฟ้องคดีจนกว่ากรรมการขนส่งทางบกจะนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกเปิดประมูลใหม่และได้ราคาต่ำกว่าเดิมจึงจะฟ้องให้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้นได้

๔. เนื่องจากมูลหนี้ระหว่างกรรมการขนส่งทางบกกับผู้ชนะการประมูลเป็นเรื่องของสัญญาและผลแห่งสัญญาเป็นไปตามประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ กับประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ หากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนถือเป็นการผิดสัญญา กรรมการขนส่งทางบกเกิดสิทธิเรียกร้องที่จะให้ผู้ชนะการประมูลปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาการเริ่มนับอายุความจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดชำระเงินตามเงื่อนไขในประกาศของกรรมการขนส่งทางบกดังกล่าว ซึ่งเป็นเวลาที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไปตามมาตรา ๑๙๓/๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่นั้น เป็นเรื่องเงื่อนไขในการฟ้องคดีเพื่อให้ทราบจำนวนค่าเสียหายคือส่วนต่างที่ผู้ชนะการประมูลจะต้องรับผิดชอบเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติราชการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิงห์ชัย ทนินช้อน)

อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา รักษาการในตำแหน่ง
รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร. / โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๙๑

E-mail : dlaw@ago.go.th

(สำเนา)

ที่ อส ๐๐๐๘(พท)/ 6051

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการประมูลหมายเลขทะเบียนรถ

เรียน อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๘/๑๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

๒. หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๘/๒๓๑๙ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กรมการขนส่งทางบกขอหารือปัญหาเกี่ยวกับการประมูลหมายเลขทะเบียนรถ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำเนินคดีทางแพ่งเกี่ยวกับการฟ้องคดีให้ชำระเงินค่าส่วนต่างจากการประมูลหมายเลขทะเบียนรถตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ส่งข้อหารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่าความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูล เป็นมูลหนี้จากนิติกรรมสัญญาที่ไม่มีรูปแบบและเกิดเป็นสัญญาขึ้นเมื่อกรมการขนส่งทางบกปรับราคาของผู้เสนอราคาสูงสุดเป็นผู้ชนะการประมูลอันถือว่าการสนองรับคำเสนอตามนัยมาตรา ๓๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และผลแห่งสัญญาเป็นไปตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชน สำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยข้อ ๑๒ กำหนดไว้ว่า "ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคาหมายเลขทะเบียนเบื้องต้นเท่ากับหลักประกันการประมูลที่วางไว้ภายในวันประมูลหมายเลขทะเบียน หากผู้ชนะการประมูลรายใดไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี จะหักจากหลักประกันการประมูลที่วางไว้ สำหรับราคาหมายเลขทะเบียนส่วนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล ..." และข้อ ๑๘ กำหนดไว้ว่า "หมายเลขทะเบียนใดที่ผู้ประมูลไม่ชำระราคาประมูลให้ครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๓ ... กรมการขนส่งทางบกจะนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่ ทั้งนี้ การนำหมายเลขทะเบียนที่ค้างชำระออกประมูลใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ในกรณีหมายเลขทะเบียนที่นำออกประมูลใหม่ไม่มีผู้ประมูล หรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาและรวมกับส่วนที่ชำระไว้แล้วต่ำกว่าราคาประมูลเดิม ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้น" และตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ

ส่ง ลงทะเบียน
วันที่ ๑๑ พ.ค. ๒๕๖๔

/ระยะเวลา...

ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๑๓ กำหนดไว้ว่า "ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคาหมายเลขทะเบียนเบื้องต้นภายในวันประมูลตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายประกาศ หากผู้ชนะการประมูลรายใดไม่ชำระ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี จะหักจากหลักประกันการประมูลที่วางไว้ สำหรับราคาหมายเลขทะเบียนรถส่วนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล ..." และข้อ ๑๖ กำหนดไว้ว่า "ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามข้อ ๑๓ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่มีการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลจะมีหนังสือทวงถามเพื่อให้ชำระราคา และหากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระเงินให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถาม ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่ และจะไม่คืนเงินค่าหมายเลขทะเบียน และ/หรือเงินหลักประกันในส่วนที่ชำระไว้แล้ว ไม่ว่าจะกรณีใดก็ตาม ในกรณีหมายเลขทะเบียนที่นำออกประมูลใหม่ไม่มีผู้ประมูล หรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาเมื่อรวมกับหลักประกันการประมูลที่ได้วางไว้ยังไม่คุ้มกับราคาที่ประมูลไว้เดิม ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนต่าง่นั้น" จึงเห็นได้ว่าความรับผิดชอบของผู้ประมูลแต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อกรมการขนส่งทางบกตามข้อผูกพันในการเข้าประมูลของแต่ละคนตามสัญญา โดยถูกตัดตอนเป็นคน ๆ ไป กล่าวคือ ผู้ที่เข้าประมูลที่ชนะการประมูลทุกคน หากคนใดปฏิบัติผิดสัญญาโดยไม่ชำระราคาให้ครบถ้วน เมื่อมีการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่ หากได้ราคาต่ำกว่าก็ต้องรับผิดชอบในส่วนต่าง่นั้น ทั้งนี้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ชนะการประมูลในลำดับถัดไปจะชำระราคาหรือไม่ สำหรับเงินประกันที่ผู้ชนะการประมูลแต่ละคนวางไว้นั้น สามารถนำมาหักชำระราคาได้เฉพาะผู้ชนะการประมูลคนนั้นเท่านั้น ส่วนอายุความการฟ้องคดีนั้น เนื่องจากไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงใช้อายุความทั่วไป คือ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ โดยให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ เป็นต้นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๙๓/๑๒ กล่าวคือ เมื่อผู้ชนะการประมูลผิดสัญญาไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันชนะการประมูล กรมการขนส่งทางบกย่อมเกิดสิทธิเรียกร้องโดยอาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้นับถัดจากวันครบกำหนดชำระเงินดังกล่าว แต่ในกรณีที่ผู้ชนะการประมูลถึงแก่ความตายก่อนชำระราคาให้ครบถ้วน กรมการขนส่งทางบกจะต้องใช้สิทธิฟ้องร้องภายในอายุความ ๑ ปี นับแต่เมื่อได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของผู้ชนะการประมูล ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสามแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จากข้อพิจารณาดังกล่าว สำนักงานอัยการสูงสุดจึงมีความเห็น ดังนี้

ข้อหาหรือที่ ๑ เนื่องจากความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาและเมื่อนำออกประมูลใหม่ได้ราคาต่ำกว่าเดิม ผู้ชนะการประมูลผู้นั้นต้องรับผิดชอบในส่วนต่างตามข้อผูกพันสัญญาของผู้ชนะการประมูลแต่ละคนตามข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้น การคำนวณส่วนต่างจึงต้องนำหลักประกันการประมูลที่ผู้ชนะการประมูลผู้นั้นวางไว้มาหักออกเท่านั้น ไม่สามารถนำหลักประกันการประมูลที่รับไว้จากผู้ชนะการประมูลคนอื่น และ/หรือ จำนวนเงินที่ผู้ชนะการประมูลคนสุดท้ายชำระราคาไว้ มาหักออกจากส่วนต่างที่ผู้ชนะการประมูลแต่ละคนต้องรับผิดชอบได้แต่อย่างใด สำหรับกรณีตัวอย่างที่กรมการขนส่งทางบกตั้งข้อสมมติ

/มานั้น...

มานั้น ขอให้กรรมการขนส่งทางบกนำหลักกฎหมายตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดตอบข้อหารือข้างต้นไปปรับใช้ เป็นแต่ละกรณีไป

ข้อหารือที่ ๒ กรณีผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดถือเป็นการผิดสัญญาและกรรมการขนส่งทางบกอาจใช้สิทธิเรียกร้องได้แล้วก็ตาม แต่ยังไม่สามารถดำเนินการฟ้องผู้ชนะการประมูลคนดังกล่าวได้ เนื่องจากติดเงื่อนไขในการฟ้องคดีจนกว่ากรรมการขนส่งทางบกนำหมายเลขทะเบียนนั้น ออกเปิดประมูลใหม่และได้ราคาต่ำกว่าเดิม จึงจะฟ้องให้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ชนะการประมูลใหม่จะชำระราคาหรือไม่ เพราะความรับผิดชอบของผู้ชนะการประมูลครั้งแรกคิดส่วนต่างจากราคาประมูลของผู้ชนะการประมูลครั้งถัดไป ไม่ได้คิดจากจำนวนเงินผู้ชนะการประมูลครั้งสุดท้ายชำระราคาไว้ แต่กรรมการขนส่งทางบกจะต้องฟ้องคดีภายในอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคา ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น หากมีการนำหมายเลขทะเบียนออกเปิดประมูลใหม่หลังจากพ้นระยะเวลา ๑๐ ปี ย่อมเกิดปัญหาว่าคดีขาดอายุความแล้ว

ข้อหารือที่ ๓ กรณีที่ผู้ชนะการประมูลถึงแก่ความตายโดยยังชำระราคาไม่ครบถ้วน และไม่มีทายาทประสงค์จะสืบสิทธิภายในระยะเวลาที่กำหนด หากยังไม่มีกรรมการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่ กรรมการขนส่งทางบกไม่สามารถฟ้องคดีกับทายาทหรือกองมรดกผู้ตายให้รับผิดชอบได้ เนื่องจากติดเงื่อนไขในการฟ้องคดีจนกว่ากรรมการขนส่งทางบกจะนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกเปิดประมูลใหม่และได้ราคาต่ำกว่าเดิม จึงจะฟ้องให้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้นได้

ข้อหารือที่ ๔ เนื่องจากมูลหนี้ระหว่างกรรมการขนส่งทางบกกับผู้ชนะการประมูลเป็นเรื่องของสัญญา และผลแห่งสัญญาเป็นไปตามประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชน สำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน พ.ศ.๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ กับประกาศกรรมการขนส่งทางบกเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ หากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนถือเป็นการผิดสัญญา กรรมการขนส่งทางบกเกิดสิทธิเรียกร้องที่จะให้ผู้ชนะการประมูลปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญา การเริ่มนับอายุความจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดชำระเงินตามเงื่อนไขในประกาศของกรรมการขนส่งทางบกดังกล่าว ซึ่งเป็นเวลาที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไปตามมาตรา ๑๙๓/๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่นั้น เป็นเรื่องเงื่อนไขในการฟ้องคดีเพื่อให้ทราบจำนวนค่าเสียหายคือส่วนต่างที่ผู้ชนะการประมูลจะต้องรับผิดชอบเท่านั้น

ข้อหารือที่ ๕ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงชัดแจ้งว่าคดีขาดอายุความ และมีข้อเท็จจริงบางประการที่หากฝ่ายลูกหนี้หรือทายาททราบย่อมมีผลต่อรูปคดี ซึ่งการไม่ทราบเหตุหรือข้อเท็จจริงนั้นทำให้ไม่สามารถที่จะยกขึ้นต่อสู้เพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นธรรมได้ ดังนี้ กรรมการขนส่งทางบกควรจะยุติเรื่องไม่ส่งฟ้องคดี หรือควรดำเนินการประการใดนั้น เป็นกรณีที่กรรมการขนส่งทางบกจะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ต่อไป

/อนึ่ง...

อนึ่ง ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตามข้อหาหรือพบว่า ส่วนหนึ่งมาจากข้อกำหนดตามประกาศ
กรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียน
ซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชน สำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่
๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ และประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไข
การประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗
ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ บางข้อยังไม่ได้วางหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่ชัดเจนเพียงพอที่จะ
ใช้บังคับ หากเกิดปัญหาดังที่ปรากฏในปัจจุบัน เช่น ประเด็นเรื่องส่วนต่างและการคิดคำนวณส่วนต่าง เป็นต้น
กรมการขนส่งทางบกจึงควรดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ประกาศกรมการขนส่งทางบกทั้งสองฉบับดังกล่าว
เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิงห์ชัย ทนินช้อน)

อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา รักษาการในตำแหน่ง

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๙๔๙๑

E-mail : dlaw@ago.go.th

